

జయవాణి

నెల్లూరు నుండి వ్రతీ శుక్రవారము వెలువడును

సంపుటం 4

సంచిక 7.

2-11-1934 శుక్రవారము.

సం||చందారు 4-0-0.

విడిపత్రిక 0-0-6.

కొరిడా దెబ్బలు

(విమర్శ రాయదు).

భావయ్య చావరిగాలి నుంటూ సభలో యభోధిత సంభావన ముట్టించటా! శత్రు చీల్చే బోన్లు అభ్యసించు కాబోయ్యే రామయ్య చావరిగాలి భావయ్యగాను ఘోర ప్రకటనగా ఉంటేట్లునూ తిక్కానమయించటం.

* * * "ఫంక్షన్ ఆఫ్ కామ్యూనిటీ" బ్యాలెట్ కవర్లు ఓటర్లకు పంపడంలో చాలా అజాగ్రత్త జరిగింది. రిజిస్టరు చేయకుండా పాధారణ పోస్టులో పంపడం మూలాన చాలావోట్లు మంధకోణం జరిగిం కటం. ఓటు పంపకుండా ఎట్లుంటుంది? టీచర్ల వలె విలేజ్ బాస్టులున్నాగా బాస్టులు పంపించుట మూలాన తమ వైఅధికార్లు కాదు అధికార్లు వచ్చి అడిగితే కవర్లు యిస్తారా, ఇవ్వకుండా ఉంటారా?

* * * హిందూవేళంలో ఒకవోటు ఈలా జరిగిందట, టీచర్ల విలేజ్ పోస్టుమాస్టరుగా ఉండగా బిల్లా బోర్డు ఉపాధ్యక్షుడు పోయి పలనీచారి కవర్ తెచ్చుని అడిగి తీసుకొన్నాడట. తర్వాత అద్రెసు దారువచ్చి అదగ్గా మీకవరమాత్రం యింకా రా లేదని బోధించాడట. అద్రెసుదారు పోస్టు లో నూపరండెంటుకు, రిటర్నింగు ఆఫీసరుకు తెలి గ్రాం యిస్తామని చెబించగా, పోస్టుమాస్టరు వాలుమూలలా మనుష్యుల తరమి ఉపాధ్యక్షుని కాళ్ళమీదపడి కాబోలు కవర తెచ్చి అద్రెసు దారుకిచ్చాడట.

* * * మరొకప్పుడు పోస్టులో అద్రెసుదారు యిలాకా వారువచ్చి అడిగితే కవరు యివ్వక ప్రతిపక్షులకు యివ్వగా వారు తీసుకోపోయి ఓటరు యింకా పు రాని వారవటం మూలాన, మియ కోరికవారిమేరు ఇదియని మరొకవేరు దగ్గర మార్కువెట్టింది పంపాడట. ఆతర్వాత కనుక్కొని చింతించా డట పాపం! ఏమిటండీ విద్యార్థులు, అల్లాశ గాక, హిందూవేళాని కంటకు ప్రాతినిధ్యం వహించాలివ వారు ఈలా చె య్య డం ఏం కుర్యాడ?

"స్టేషన్ అంటే అవ్యాయల" అని ఇన్స్పెక్షన్ కాబోయి!

* * * వైకాంబాల్లెట్ బ్యాలెట్ కవర్లు రిజిస్టరు పోస్టువారు పంపడం, బ్యాలెట్ కవర్లు ఓటర్ల భావలో వ్రాయడం, ఈరెండు విషయాల్లో వచ్చే ఎల్లె కోలోవేనా ప్రభుత్వంవారు పోలిపాటు చేడకుండా ఉంటారని ఆశుకుంటాను.

మంచి ధావు

(అగ్ని వాణిమాత్రమ.)

శంకర్లు:- సుబ్బారావు, రెండు సంవత్సరాలుగా వ్యాపారాల్లో నష్ట మొస్తున్నాడోయి! సహ యిత్రునికి ఏమి సరైనదారి కనబడడం లేదు.

“నుదుటక వ్రాసిన వ్రాత తీర్పగలమా నూరేండ్లు చింతించినక”

ఎవరెంత యెత్తువెట్టినా నేను పడిపోతున్నానురా బాబో!
కాగ్రెసు నాపొట్టమీదెక్కి తొక్కుతున్నదిరో నాయనో!
ఓ బాబ్బిలిదోరా! నావల్లకాదయ్యా! నీబోద్దు లేకుంటే పోయ్యే!
గాని "ఊపిరుంటే ఉప్పుముక్కోని తాగతాను.

సుబ్బా:- వెంకన్నా నేనొకవైపాయము చెపు రాగాని పేర్లు అభిజాత్యతనుకోకుండా.
వెం:- అభిజాత్యం, గిభిజాత్యం, మాస్టా హి, వైపా వచ్చేట్లుంటే ఏమిచేయవచ్చా చేస్తా! మహామహా రాజులు చేస్తున్నారోయి నా కేండ్రి?

సుబ్బా:- అయితే ఒకరహస్యం చెబుతాను మొ న్న ప్రభుగిరిపట్నం పీర్కా కల్లూబోద్దు మెం బరు చేమడి ధర్మావ దింక కొట్టేను. అసీ టుకు రోటేష్యురుకు కుచేరావు తమ్ముడు పా టీ చెయ్యాలని ఉన్నాడు. అపీర్కాకు నీవు రు 100/- లు డిపాజిటు కట్టి కాకిరం వెయి. అవక మాస్తువు తడాకా, కార్లంరా నీ యింటిచుట్టేగా! కాని నీవుమాత్రం మెర్తబ

దేక, కథంలా నేనడుపుతా. యిల్లాబోయివా వెయ్యి రూపాయలకప్పుడు నీవుమాత్రం తిం చెబుతారు సంపాదించుకోవరి చెప్తారు అసీ మ్ములు ఖయ్యెట్టు తర్వాత నీకేతెలవ్చరి.

వెం:- ఇంతమాత్రమేగా! అయితే యాన రథ వాచేయ్య.

వితలా! విశేషాల!

(సు. శి. ల.)

రావుబహదూరు రామయ్య చావరిగాల్లంటి వారు బాలీయవారులమనీ, వీరికి రోజునూ ఉండే భావయ్యగాల్ల వంటివారు కాగ్రెసువారుల మనీ, పునపాలక సంఘాధ్యక్షుల తవదికోవరం కాగ్రెసువారిపై తిరగబడి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికే మంత్రిక బాబ్బిలి అండచేరి నేనింకా ఆ ఖి ల భారత కాగ్రెసు కమిటీ మెంబర్లుంటూ కాగ్రెసు నొడుగులో చేరతాంటే! గాంధీగారు కాగ్రెసులోంచి నిష్క్రమిస్తావంటే చింతా! పటేలుగారు కాళింకేశారంటే విశేషమా!

* * * "బాబోయి! ఈ ప్రశ్నలకి నేను సమాధానం చెప్పలేను. ఈ విషయం రేఖలకి ఆ వా బు లు వ్రాయలేను. ఈ విషయంపై తావుళ్ళకి రిజిస్ట్రో శి సుట్టూరు బిచ్చెట్టి చదువు చెప్పించుకోలేను. స్టాం పోలే ఈలాంటి యమలోకబాధ అనుభవించొ య్యగాని బతికుండంగా ఏలా. పో ర పొట్టు చెప్పడమంటులకు లొంగి నిలబడ్డాను. నా అ ధ్యక్షిత్వాన్ని ఉపసంహరించు కుంటాను. డిపా జిట్టు పోలే పోసింది. వాదంపోయింది. కాం గ్రెసుకుతై" అంటే ఆక్యం ఏమన్నావుండా!

* * * పేరా కోటిరెడ్డిగారి ఉపవాసం దగ్గర్నుంచి కాస్త్రేగారి దం పురులియ్యం, రావుగారి కెన్నకరగ రెట్టివెయ్యి, గుంటూరువారి వీరికలు, కృష్ణవారి పోగాలమీద 7,8 కాలానికి తక్కువ లేకుండా సంపాదకీయాలు వ్రాస్తే ఎవ్వరుండవటం లేదంటేగానీ, దండం వ్రాతలెట్టి ఉన్నయ్యంటేగానీ, వి శేషం గా ఉంటుం దంటారా!

* * * సభ్యమూర్తిగార్ని మంచి సహించలేక, రామ స్వామి మొదలియారుగార్ని మంచి రొమ్ములు బాదుకుంటూ, చెట్టిగార్ని మండలేక, మయ్యకం గార్ని వెభానీ అనే నష్టిను పత్రికని, దేశక్షేమం కోరేవారు కానీ, ఏకాగ్రెసు వాదికానీ, మట్టు కుంటే ఎవరికన్నా ఆక్యం కలుగుకుండా! బాబ్బిలి రాజుగారి అంటుకోవాన్ని మావేంతుకు ఏమైనా షిష్టులు చేస్తారా?

* * * కాగ్రెసువారిలో వైతిం ధీమాపట్టు చేసి ఆయ వేలదాకా సంపాదించిన పట్టాభిగారు, రాలో య్యే బిలేజ ఇండస్త్రీను అపోపియేమన్నీ కూడా, తిం క్రేయన్న ఏ. వి. యన్. ఏ. లో చేపట్టి బాధ కరంగా వుంటుంటే ఆక్యం ఉండా. గుంటూ ర్నుంచి ఆంధ్రము గురు అంబద్ధో ఇవ్వాల్లిమంచి అనుభవించున్నాను నీ విండేకటి. ఆక్య కుఖాలు వాంకే తెలియాలి.

ప ల మెం టు

ఎ న్నే టు వారు

నెటల్ మెంటువారికి వెట్టిన ఆర్టి

మూడు శ్లోకములను పాఠ్యముగా చేయుట

పల్లకమిడి అక్షరము 18: (స్వ. విలేఖర.)

(గంజాం వికాసమునకు పట్టణ కమిటీ 1938 నాటికి మ్యూజియం వారి యందు 10-10-1938 నాటికి గల నోటిసును అనుసరించి శ్రీ శ్రీ పల్లకమిడి రాజావారు దాఖలు చేసిన విజ్ఞాపన.)

1908 సంవత్సరపు మద్రాసు నెరయ ఆర్ట్ యొక్క 11-వ అధ్యాయం ప్రకారం తరములు నిర్ణయించేటప్పుడు తరముల నిర్ణయాధికారి గారు తప్పక ప్రస్తుతం అయిపోవున తరముల తోనే ప్రాగంభిస్తారు కాని తనకు వ్యాయమై వట్టి యుక్తమైవట్టి అని తోచే తరము నిర్ణయించునందు వారు సదయ ఆర్ట్ యొక్క కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి కొన్ని హాంకములను ఆధారం చేసుకొనవలసి యుంటుంది.

అట్టి సమ ప్రస్తుతం వున్న తరములే ఆధారము చేసుకొంటారు గనుక సదయ తరముల ఏ సందర్భములలో నిర్ణయించబడ్డవో, ఏలాగున భాయ పరచబడ్డవో, ఏలాగున రెక్రూట్మెంట్ వారణాశిరములు చేయుట చాలా అవసరం. కనీ ఐపో ఆంధ్రో తరముల నిర్ణయముకు సంబంధించే పరిస్థితులలో అప్పటికి వుండే వ్యత్యాసములు పరిశీలించడం అవసరం అయివుంది. కొన్ని హాంకములు యీ క్రింద కావిన తరగతులలో కనెయి.

- (ఎ) స్థానంగా వుండే ఆహార దినముల ధరలు అప్పుడు యిప్పుడు;
- (బి) నీటి పారుదల వసతుల స్థితిగతులు.
- (సి) అప్పుడు యిప్పుడు వుండే భూమి సారం
- (డి) రాకపోకలకు ఎగుమతి దిగుమతులకు గల పోకర్కాలు.

కొన్ని హాంకాలు అప్పటికి యిప్పుటికి కూడా ఒక్కలాగే వుంటాయి అందులో ముఖ్యమైనవి అదని తరములు నిర్ణయం చేసినప్పుడు ఆధారమై వుండదని పంటలోని జమీందారులకు రైతులకు భాగములు.

ఇవన్ని ఆలోచించి ఒక ఆంక నిర్ణయించేటప్పుడు దరిమన్న ఎట్టిటులలోని అనుభూతులను తరముల విచారణ చాలా సహాయకారిగా వుంటుంది. అందులో ముఖ్యంగా నిర్ణయించదగిన ఒక తరము తప్పుకగా వుంటుందా లేక బాధకరంగా వుంటుందా అనే విషయం నిర్ణయించవలసి వచ్చినప్పుడు.

యా సంవత్సరంలో మద్రాసు హైకోర్టువారు (1926) ఎన్. డబ్ల్యు. యస్. 181 మొ 184 చేసిన నూచనలను విచారించడం చాలా అధికారిగా వుంటుంది. "రికార్డు ఆఫ్ రైట్లు" తరగతుల చేయడంలో రికార్డు ఆఫ్ సరుకుల అలోచించవలసిన విషయంలో 80 వ కెక్టను క్రింద ఉదాహరించబడిన విషయాల్లో ఆలోచించవలసిన బాధ్యత లేదు.

ఒక రికార్డు ఆఫ్ సరుకు 11 వ అధ్యాయంలోని పరిచయ యిప్పుడు ప్రస్తుతం వున్న తరం ధరల నాయు, లోగడ తరము నిర్ణయించి వచ్చుట కాలము నీటి పారుదల వసతులు మొదలైన వ్యాజ్యమైవట్టి. యుక్తమైవట్టి తరము నిర్ణయించడానికి తనకు పనికివచ్చే యితర పరిస్థితుల విషయంలో యిప్పుడుండే పరిస్థితులు ఆలోచించవలసి వుంటుంది. తర మేవయినా అది వ్యాయమైవడి యుక్తమైవడి కాదని తనకు తోచినప్పుడు దానిని మార్చడానికి అతనికి అధికారం వున్నది. ఆలా చేయడంలో అతను 80 వ కెక్టనులో పెచ్చు దు 1-కి 80 వ కెక్టను కంటే ఎక్కువ కాగా మారదనే రూలును అనుసరించ వలసిన బాధ్యత లేదు.

పై కెట్టివ హాంకములు పల్లకమిడి ఎట్టిటను సంబంధించి నంతవరకు వున్నందున వివరించుట యుక్తము.

పల్లకమిడి జమీందారులలోని తరముల చరిత్ర.

మొదట అన్ని పంటలలోను కొన్ని కేటగరీలలోని జమీందారులవారు భాగము వసూలు చేస్తూ వుండేవారు. ఆ రేట్లు రానురాను జలాధారములకు కల పల్లకానికి 18 పుట్లు (వరిపంటకు) మామూలు పల్లకానికి 15 పుట్లు 1 వరిపంటకు చోడి, మినములు, సువ్వలు, మొదలయిన వాటికి 15 పుట్లు ఉలవలు, ఆముదాలకు 2/5 వంతు రాజభాగం చెరుకుకు 1/4 యా భాగములు వసూలుచేయుటకు ఇజరా రాల్లను నిశామించేవారు. వీరు రాజుగారికి మొత్తముగా కొంత చెల్లించి వారి యిష్టమువచ్చినంత రైతులవల్ల వసూలు పరచుకొనేవారు.

ఇజరా పద్ధతివల్ల తమకు వట్టము బాధకలిగి రున్నాయని తలచినచోట గ్రామస్థులే తమ సంయుక్త బాధ్యతమీద ఆ ఇజరాను పొందేవారు ఈ పద్ధతి క్రింద గ్రామ మొత్తము మీద విధించిన పట్ట మొత్తమును గ్రామస్థులందరు మొత్తముగాను, ప్రత్యేకముగాను భాగ్యులైనారు. తమ భారతము చెల్లించవలసిన మొత్తమును రామామిగా వంచుకునేవారు. 1830 లో ఎట్టిట, కోర్టు ఆఫ్ వాక్య వారి యాజమాన్యములోనికి పోయినారు. వారు ఈ పద్ధతి నే అనుసరించి శిస్తులు వసూలుచేసేవారు. ఈ పద్ధతి రైతులకు రాజుమీదా వట్టముగా వున్నట్లు స్పష్టమయినది. అందుచేత పల్లకమిడి పుట్టిని సర్వే 1861 లో ప్రాగంభించి 1867 లో పూర్తిచేయబడినది.

పల్లకమిడి పూర్తి అయిన తర్వాత అప్పటికి వున్న పాలు సహసరించి రెక్కవేసి వారు శిస్తుల నిర్ణయించారు. పల్లం భూములలో ప్రతి యింకాలోను పండే భావ్యాన్ని అనుసరించి గ 1-కి దు 20 ల చొక్క ధరకట్టి పల్లం రేట్లున్నూ, అప్పటికి ప్రధానంగా పండించే రెండో పంట అయిన చొక్క గ 1-కి దు 30 ల ధర కట్టి మెట్ట రేట్లున్నూ నిర్ణయించి, యు 1-కి దు 2 మొ 7 య వరకు పల్ల భూములకు, దు 0-8-0 మొం దు 11

వరకు పట్టణములకు శిస్తులు విధన పరచబడ్డవి కట్టించిన వస్తాధారణ పల్లం భూములు యు 1-కి దు 1 మొదలు దు 4 ల వరకు నిర్ణయించబడ్డాయి.

ఇందు మాజనపరిచిన (య్యు రిటో) తరములు భూములకు ఏ ఏ విధముగా జమీందారు యొక్క, రైతు యొక్క, భాగములు వసూలు శిస్తు లో నిర్ణయించ బడింకో మా-పబడింది.

తరువాత ఎట్టిట ఆపాదావారి సర్వే 1880 లో ప్రాగంభించబడి 1884 పూర్తి చేయబడ్డది. కాని అది అయిపోతే ఏకీకృత రాబడలేదు. 868 మద్రాసు ఎట్టిటలాండు అర్జు నను సరించి 1910 లో ప్రాగంభించి 1912 సర్వే పూర్తి చేయబడ్డది. కాని 1867 పల్లకమిడి అయి వచ్చుటకు నిర్ణయించిన తరములే అయిపోతే వుండేవు.

1867 లో నిర్ణయించిన తరములు, భూముల యొక్క సారమును పట్టి ఆలోచిస్తే చాలా తప్పుకన. అంతేకాక ఆ నిర్ణయమువల్ల పట్ట మెంటువారు హాంకాలన్ని ఆలోచించలేదు. బొద్దువారైతేనేను, కోర్టు ఆఫ్ వాక్య వారైతే నేను ఒక్కటే ఆర్టికల్ తో ఉండేవారు. ఏవిధం గానైనా రైతులు తమ అధికారం వుండే భూములకు చెల్లవలసిన శిస్తులకు వారు అధ్యంతరం చెట్టుకుండా ప్రత్యేక బాధ్యత వహించాలని. ఈ విషయం బొద్దువారు వ్రాసిన యీక్రింద వ్రాసిన పట్టి స్పష్టం ఆవుతుంది. "పల్లకమిడి వ్యవసాయ దారులు యిక్కుండు సమిష్టి బాధ్యత వడివివెట్టి భూమి మైన ప్రత్యేక బాధ్యత వహించి భూములు సాగుచేయవలసి వుంటుంది గనుక రెండుటలు అట్టి బాధ్యత వహించడానికి జడిసి పోకుండా వుండే టట్లు తరములు కొంచెము సులభముగా మార్చే టట్లు చాలా చాలా అవసరము." ఒక రిక్టరు గారు చెప్పినట్లు ("పల్లకమిడి జమీందారులలోని) తరములు, గంజాం జిల్లాలలోని ఇతర జమీందారుల తరములను పట్టిమాస్తే, అతి తప్పుకన.

తరములు నిర్ణయించడానికి యిప్పుడు ప్రయత్నం జరుగ లేదు. 1867 లో నిర్ణయమైన ఆ తరములే ఆలాగున నిలచివున్నవి. ఇందుకు ముఖ్య వయనకారణం ఇంతకాలమువరకు ఎట్టిట, కోర్టు ఆఫ్ వాక్య వారి స్వాధీనంలో వుండడమే 1912 లో కోర్టు సర్వే కాలముందు, ఎట్టిటల్యాండు ఆర్ట్ ప్రకారం తరములు నిర్ణయించడానికి ఉత్తేజం పడినది. గాని, రాజావారికి తరముల పునర్నియమయొక్క అన్ని అంశములయందు తగిన వంత అనుభవము కలిగిన వైని యీపనిని జరిగించ వని బొద్దువారు సలహా యిచ్చిరి (1-11-1912 వ రేడిగల ప్రతికమును చూడుడు). 1925 లో రాజా వారు శిస్తుల పునర్నిర్ణయముయొక్క అవశ్య కతను ప్రహించి జనబలయిచ్చునీ బొద్దువారికి దర భావ్యుచేసిరి.

జి. టి. నెం. మిసలేని యన్ 8659 లా (జనరల్) డి. డి. 18-11-1927 లో అనుబంధ వ్యవహారములు ఇందుకు అధ్యంతరము చెప్పిరి. గాని బొద్దువారు జి. టి. నెం. 8669 మిసలేని యన్ డి. డి. 15-11-1928 లో వారి అధ్యంతరమును తోసి వేసిరి.

ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ల మార్పులు క్రమ క్రమం ఆలోచించగా ఏ. ధరలు 1867 లో తరముల నిర్ణయమైనప్పుడుంటి పల్లం లో గాని, మెట్టలో గాని పండే పంటల ధరలు చాలా మార్పునవి. అప్పుడు గరికెడు వాక్యం ధరలు దు 20/- వుండేవి. ఇప్పుడు 1923 మొ. 1932 వరకు అయిగరికెడు వరి సంవత్సరాల సగటు ధరలు మూడు దు

114/- ఈ సంవత్సరం 1867 లో గరికెడు చొక్క ధరలు దు 30 లు 1923 నుండి 1932 వరకు గరికెడు వరి సంవత్సరాల సగటు ధర గరికెడు 1-కి దు 120 (యందులో జరపరిచిన ధరల జాబితాను చూడుడు)

ఎట్టిటవారు మద్రాసు ఎట్టిటలాండు ఆర్ట్ యొక్క 30 క్టను ప్రకారం కొన్ని గ్రామముల తో శిస్తులు హెచ్చుచేయుటకు దావాలు రెచ్చి వచ్చునని సదయ రాజులు విచారణ చేసి డిక్రీ యిచ్చిన శ్రీకాకుళం డివిజన్ మైసూర్ డిప్యూటీ కలెక్టరు గారు 2-8-1924 న యిచ్చిన జడ్జి మెంటులో యీ ఆర్టికల్ యా రెలియన్సిరి. "ప్రతి వారులు దినముల ధరల హెచ్చుచేయమై అర్జు వాదము అట్టి వెట్టలేదు. ఏమాత్రం ఎట్టిటలు 1301-1310; 1320-1330 సంవత్సరలకు యీ వైసంవత్సరముల సగటు ధరల జాబితా ఆర్ట్ యొక్క 81 కెక్టనులో నూచించిన ప్రకారం ధరలు వైసరిస్తే ధరలు నూటికి 108 దు చొప్పున హెచ్చిపోయినవి" యీ ఆర్టికల్ యం అట్టికోర్టులో నూచి, హైకోర్టులో గాని అట్టి లు చేసినప్పుడు రైతులు భండించలేదు.

ఒకటవతరం పల్లం భూములకు య 1-కి దు 7 మాత్రం బూజూయందుకు చెల్లించి రైతు అందుకు అయిదు ఆరు రేట్లు లాభమును పొందుచున్నాడని మీద చెప్పవలసి యున్నది. ఒక ఉదాహరణ ఇప్పుడు విచారణలోనున్న గ్రామములలో నొకటి అనగా పరియాపల్లి గ్రామములో య 2-34 రేట్లు బూమికి జమీందారు దు 16-6-0 మాత్రం పొందుతున్నాడు పట్టణారు ఆబూమికి తన రైతులకు 33 1/2 పుట్లు భాగ్యం, 15 పోగుల చొప్పు వసూలు చేసుకొనుచున్నాడు. పుట్టి రెండు రూపాయల చొప్పున రెక్కవేసినా పట్టణారు వాక్యమును దు 67-న్ను చొప్పును దు 8 మొత్తం దు 70 పుచ్చుకొనుచున్నాడు. అందుచేత పట్టణారు దు 58 లాభమును పొందుచున్నాడు ఇంతకన్న ఎక్కువ లాభము పొందుతూవున్న పట్టణారుల విషయములు ఇంకావున్నవి అట్టి సరు వారికి తెలియవలసినదనుగును. ఇట్టి అన్యాయములు సవరించుట కొరకే ప్రస్తుతపు నెటల్ మెంటు కోరబడియున్నది. ధరల హెచ్చునలక కలిగే లాభమును పట్టణారులు పొందుతూ వున్నప్పటికి జమీందారులకు ఆలాభములో నంతు యివ్వలేదు.

(బి) నీటి పారుదల వసతులు.

యా ఎట్టిటలో ప్రత్యేకమయిన చెరువుల సముదాయం వున్నది. ఇవి, అనేక మైన కొండ వాగులు, గడ్డల నీటి మట్టలు ఆధారములుగా కలిగి సంవత్సరం పొదుగునా జలసమృద్ధిగా వుంటాయి. ఇవిగాక చెన్ను చెరువులు, సాగ రములు బప్పెలు మొదలయిన నీటి వసతులు న్నాయి. ఇందులో జరపరిచిన క్షేట్ర మెంటు లో ముఖ్యమయిన గడ్డలు చెరువులు వివరించ పడ్డాయి. మహారాష్ట్ర తనయా వరి కట్టముగా అవెట్టకూడా వున్నది. పొరవసతులు పొగు చెరువులకు కాకుండా కొర్టు వసతులు కూడా నిర్మించపడ్డాయి. నీటిలో చాలా వట్టుకు ఆర్ట్ యొక్క 80 (11) 16 (1), 82 (1-ఎ) ప్రకారం రిట్టిటను చేయబడ్డవి. మైసూర్ రికార్డు ఆఫ్ సరుకు గాకి ఎప్పటికప్పుడు నీటి విషయం తెలియవచ్చడమైంది. 1905 సంవత్సరముకు పూర్వమే ఖమ్మి కెట్టిక విశేష మొత్తములు గాక, అసంవత్సరము లగాయింతు యిప్పటివరకు 15 లక్షలకు వైగా యీ నీటివసతుల ప్రాగంభింకడం ఖమ్మి కెట్టిక వల్ల. చాలా మెచ్చు ఖమ్మి వేదకూ బావి భూమిలకు నీటిని క్రమముగా ఉంచుచున్నాడు విచారణ చేయవలసిన అవసరమైతే వివరించ వలసియు దాఖలు చేయవలసిగును. ప్రస్తుతము విచా

రంగంను మూడు గ్రామములయొక్క నీటిపారుదల సదుపాయములు విస్తరించునట్లుగా పనులు చేయవలెనని.

భూముల ఫలవంతము.

కాలాకాలాది మన్నుచాలావలెనని. చాలా ఫలవంతమైనది అన్ని పాఠశాలములయొక్కాచారము. విస్తరింప బడిన నీటి పారుదల సదుపాయములవల్లను వ్యయము తగ్గిపోయినట్లు కట్టిన ఆకుల గట్లముల పొలములలో వరుచున్నందు వల్లను, భూములు ఏదాది ఏదాది ఎక్కువ ఫలవంతమగుచున్నవి.

మొట్టమొదటి విషయంబోయినప్పుడు పంట అయ్యి పోడి పంటను బట్టి మొదట తరం నిర్ణయించారు. ఇప్పుడు వేరువేరు, అమడములు, ఉలక, కొన్నెలు మొదలయినవి చాలాపంటలు పండిస్తున్నారు.

రాకపోకల సదుపాయాలు.

కల్లారోద్దవారు, ఎట్టేటువారు స్వయంగా చేయించిన కోట్ల కాలాకాలా అయ్యిపోయినాయి. వీటిలో చాలావట్లుకు 1867 దశమిలాను చేయబడినవి. పంట దినుసులు అన్ని రైతుల పంటించడానికి అవి సదుపాయము కలుగజేస్తున్నవి. వైగా పర్లాకిమిడి స్టేట్ రైల్వేవున్నది. ఇది మంచి ప్రశస్తమైన అమృతపు స్థలములకు పోవు దినుసులను ఎక్కువగా తీసుకొని పోవును 1905 లో యీ రైల్వే 24 మైళ్లకు మాత్రం చేసినారు. ఇప్పుడు 1931 లో దీనికి 59 మైళ్లు గుంటుపురం వరకు చేసినారు. ముందు వికాసపట్టుపు రైల్వేలో కలిపి వుండేముతో చేయబడినది. ఇందులో జరిపించిన స్థానంలో యీకోట్ల రైలు చూపబడినది.

దరి ఎట్టేటు.

దరిమన్న ఎట్టేటులో ఇటీవలనే నిర్మయింపబడిన యీక్రింద చూపబడిన తరములు సరిమానుటకు చాలా ఉపకరిస్తవి.

పంది గాం.

పందిగాం ఎట్టేటులో పల్లం కల్లు రు 10 ల మొదలు రు 18 ల వరకున్ను, మానవారి పల్లము రు 8 ల మొదలు 10 వరకు వున్నవి.

అక్కలి.

అక్కలి ఎట్టేటులో పల్లం కల్లు రు 10 మొదలు రు 18 ల వరకున్ను మానవారి పల్లము రు 7-8-0 ను వున్నది.

మంతసా.

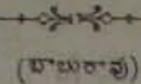
పల్లం కల్లు సుమారు రు 17-10-0 మొదలు రు 25-8-0 వరకు వున్నవి. కన్నాధారం రు 7-14-0 మొదలు రు 10-0-0.

ఈఎట్టేటులో ఇటీవలకు ఎన్నడును క్రమము యివతరముల నిర్మయము జరిగి యుండలేదు. ఏ పెట్రోల్ మెంటుగాని రీమెగాని అసలే లేదు. యీతరములు నిర్మయింపబడిన తరువారీ జరిగిన యీ 65 సంవత్సరములలోను, దరిమన్న గవర్న మెంటు కాలాకాలా వైతేనేమి, జమిందారీ కాలాకాలా వైతేనేమి. తప్పులు పోచ్చివు జరిగినవి. యీ పోచ్చివులన్నియు చాలా పెరిగినవి. పర్లాకిమిడి ఎట్టేటు అట్టి పోచ్చివులారాధము ఏల పొందకుదానో తెలియదు.

వైత చెప్పి బడినట్టిన్ని, యింకముందు చెప్పి పోవునట్టిన్ని కారణములు పాఠశాలములయొక్కాచారి విధముగా తరములు మార్చవలసినదని కూడన.

అన్నివిధముల పల్లం భూములను మూడింటింబ యిప్పుడున్న వాటికి మూడేసికల్లు).

ఎవరన్నా చెప్పగలరా?

(బాబురావు)

గుంటూరు నెల్లూరు జిల్లాల తరపున అసెంబ్లీకి జాతీయా భ్యర్థంబూ నిలబడ్డ శ్రీ రావు బహద్దూరు కొసరాజు రామయ్యచౌదరిగా రేపార్టీయో?

* * * "స్వతంత్ర" పత్రిక వారికి, ఆ అభ్యర్థి వైఎదుకో అంత ప్రేమ అభిమానం?

* * * పత్రికల సంపాదకులకి సంపాదకీ యా వ్రాసేవారికి, ఏమన్నా సంబంధం ఉంటుందా? సామాన్యంగా సంపాదకులు సంచారాలు చేస్తుంటారే, వీరు వ్రాసి ముప్పుతారా? లేక సలహా లిచ్చేళ్లు తారా?

* * * ఒకే కార్యాలయం నుంచి ఒకే సంపాదకత్వం క్రింద వెలువడే, దైనిక వార పత్రికలకిగల భేదం ఏమిటో?

* * * "చిత్రగుప్త" బూతు సంచిక మీద ఆంధ్ర పత్రికవారి దాడిపై, ఆచార్యగారి చ్చిన సమాధానానికి ఉరుకున్నా రేమో?

* * * శ్రీ భట్టిప్రోలు సూర్యప్రకాశరావు గారికి రు 500 లు డిపాజిటు కట్టించె వరో? అభ్యర్థిత్వం నిరాకరింపబడిన తర వార ఆడబ్బు ఎవరు విత్తుడ్ర చేశారో? కట్టినవారికి ముట్టించా?

* * * నడింపల్లివారు కొసరాజువారి తరపున ప్రచారాని కల్గితే, సత్తెనపల్లి తాలూకాలో ఓక్కరన్నా భోజనం పెట్టిన సాపావ పోలేదుటే?

* * * రామయ్యగారెన్ని కల్లోగలిస్తే దివాన్ని చేస్తారా? ఓడితే రావు బహద్దూరు పీకేస్తారేమో? రామయ్యగారసత్య ప్రచారాని కేమన్నా లాభంకలిగించేమో?

* * * అనిధముగానే అన్నిరకములు మెట్టబూములకు ప్రవృత్తమున్న తరములకు మాడింకలు (యిప్పుడున్న వాటికి మూడేసికల్లు)

* * * కనుక నెమ్మో రవెన్యూ అధీనయవారు యీ విజ్ఞాపనలో మాచించిన ప్రకారం తరములు నిర్మయించకరెవని ప్రార్థించడమైనది.

(సం) యక. పట్నాయక్ దివాక్ ఆండ్, ఆఫీసరులు ఏజంటు రాజాసాహెబ్ ఆఫ్ పర్లాకిమిడి. అనుచుతన (తెలియదు) నూపరిం తెండంటు.

రామయ్య చౌదరి గారి

చదువు.

అబద్ధ ప్రచారము

నాకు ఈక్రింది విధంగా నెల్లూరు నుండి ఉత్తర మొకటొచ్చింది. అదివది వేవరకు నివ్వెరపోయ్యారు. ఉత్తరం లోని విషయాలివి.

నెల్లూరు. 20-10-34

"ఆర్యా!

రామయ్యచౌదరిగారి విద్యా విధానాన్ని గూర్చి నెల్లూరుజిల్లాలో అసత్య ప్రచారం జరుగుచున్నది. మొన్న నెల్లూరు సుందరరామిరెడ్డిగారు కా గొల్లుపాటికిపోయి రామయ్య చౌదరిగారికి ఒట్లయివ్వమని ప్రచారం చేశాడట, గామస్తులు వారు ఏమి చదువుకొన్నారు అని అడుగగా శ్రీ రెడ్డిగారు పాపం తెలియక బి. యె. ఫెయిల్ అయినాడు అనిచెప్పాడట. అంటే అంతమాత్రమైనా చదవందే అసెంబ్లీ అభ్యర్థిగా వస్తాడాయని రెడ్డి గారి ఉహా

వెంకటగిరి తహసిలుదారు గ్రామాధికారి కు తాకీదులు వ్రాయడంలో రామయ్య చౌదరి బి. యె. బి. యల్. అని వాశాడట. ఇట్లే అక్కడక్కడా అసత్య ప్రచారాలు జరుగుచున్నవి. కావున మీరు తెనాలి తాలూకా వారాలచే ఇందుల నిజా నిజములు తెలిసియుండునని మీకు వాయిచున్నాను. కాబట్టి తక్షణం ఇందుల యధార్థాన్ని గుంచించి జవాబువాయి కోరుచున్నాను. మీ మిత్రుడు"

అని నామిత్రులొకరు నాకువాయిసినారు.

నేను తెనాలి తాలూకావాడను. నాకు రామయ్య చౌదరిగారిని బాగా తెలుసును. చౌదరిగారు ఇప్పటికి 45 సంక్రిందట కమ్మవా రెవరు చదువెంగని దినాల్లో తాను ముందుకొచ్చి తెనాలి మిడిలిస్కూలులో 3 వసారంవరకు ఇంగ్లీషున్నా, చదువను వ్రాయను తెలిసేట్లు తెనుగున్నా చదివినాడు. ఆ కాలానికి అదియెక్కువ, ఈవల 20 సంలు లోకల్ భార్గ్యలోఉండి లోకానుభవం చాలాసంపాదించాడు. బి. ఎ. బి. యల్ అన్నది సుస్థఅబద్ధము. వారిచదువును జూచిగాక వారి బట్టినుపట్టాన్ని జూచే ఓటులివ్వాలిసందని నాయుభిప్రాయం.

చిల్లించవలెను. తెనాలి రైతు.

భావాలూ, భాషా, గాడు ప్రధానం భక్తి

(వీతికాల కవయ్య, విజయవాడ.)

వసుధ గోగినేని, మశార్చి చంద్రుండు భరతమాత మున్ను, కట్టి యనగ వెలసినట్టికీర్తి వినుడు, సత్యరతుండు రంగనాయకుండు, రాజతుండు. అలయసెంబ్లియండు, యభ్యర్థిగానిల్చి మనసు పూర్వపుణ్య, మహిమచేత యిట్టి తరినియిలేని, కివ్వకలన్యుల కోటు నివ్వసిగ్గు, చేటుగాచె.

రైతు నాయకుండు, రైతు కెల్లప్పడు డే.మమరయ్యచుండు, దీమసుండు సతనివిడచి ఓటు, యన్యుల కొసగిన ఫలము లేదు పాప, ఫలముగాని. రంగ రంగయండు, రైతు కెల్లప్పడు పొంగి పొరలుమంద్రు, పూర్ణ ప్రేమ విడువకుండ "ఓటు" నిచ్చి భారతమాత రుణము దీర్చయదను, నూఢియయ్యె ఢిల్లీలోనకేరి, పల్లెల కష్టముల్ నిర్మయముగ సభను, నిల్చిచెప్పి కష్టములను బాపు, కాలంబు సమకాలే రైతులార ఓటు, రంగకనుడి.

రంగా అరెస్టు అబద్ధము.

ఈచుర్య నెల్లూరు లోకావకవర్ష జరిగిన సభలో శ్రీ గోపాలరెడ్డి, రంగా ప్రధ్యులు ఉపస్యించిరి. ఆనాటి రంగాగారి ఉపన్యాసమును బట్టి అరెస్టుచేసి కేసు పెడతాని పల్లెలలో వాడరిగారి ప్రచారములు వదంతులు కలిగించిట్లు తెలుస్తున్నది.

ఈవిషయము నేను విచారించినారు ఇట్టి వదంతులకు ఆధారమేమియులేదు. ఈలాంటి వదంతులను ఓట్ల వ్యవస్థాని ప్రార్థన.

వేమూరు అశ్వయ్య, కార్యదర్శి.

నెల్లూరు జిల్లా కార్యదర్శి సంఘము, 1-11-34.

బజిరంగబలి జ్యోతిష్యం

శ్రీ వీరాంజనేయస్వామి ఆరూఢం (వ్రాశ్చి) (అనేక యోగ్యతావ్రతములు పొందియున్నది.)

తమభవిష్యత్తును గూర్చి వ్రాశ్చి అవరకు రు 1-4-0.

వ్రాశ్చి అనువ్రాసి ఒక కవచంలో వంపిం బయలు పో వ్రాశ్చి కవచము అట్లునే వంపింబయలు జాతక చిత్ర, లేక వ్రాశ్చి వ్రాశ్చి కవచము తెలుపవలెను.

"తపాలనెలవు వెలు" ఇంకా యితర విషయములకు వ్రాసేది.

అ. క. కృష్ణమూచార్యులు, బజిరంగబలి జ్యోతిష్యం, మున్నూరుపాపాపురి కిందివం (వ్రాశ్చి) పోత ఆశాఢము రెడ్డి.

మీ ఆనెంబ్లీ ఓటును

నవంబరు 10 తేదిన

ఈ క్రింది కౌన్సిలు అభ్యర్థుల కొనగడు.

<p>గంజాం, విశాఖపట్టణములకు కౌన్సిలంబు వి.వి. గిరిగారికి</p>	<p>ఉభయ గోదావరి కృష్ణ జిల్లాలకు కేబిన్ ఛార్జీ కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావుగారికి</p>	<p>గుంటూరు, నెల్లూరుకు ఆవ్యా గోగినేని రంగనాయకులు గారికి</p>	<p>చిత్తూరు, కడప, నర్సూలు, అనంతపురం బళ్లారి జిల్లాలకు, అనంతశయనం అయ్యం గారికి</p>
--	---	---	--

జాబులు.
ఆనెంబ్లీ ఎన్నికలు.

రైతు సోదరులారా!

ప్రపంచమునగల జీవరాసులన్నిటికి ఎయ్యది జీవనాధారమో అట్టి జీవనాధారమైన దానిని ఎవరు పండించుచున్నారో వారు రైతులు. రైతు శరీర కష్టముతో చెమటకాల్చి పండించిన పంటల ఆహార పదార్థములు. జీవుని కత్యవసరమైన ఆహారపదార్థములు సృష్టించి ఆధారభూతులైనవారు రైతులు. కావున రైతుకు ప్రతివారు కృతజ్ఞత చూపవలసిన విధ్యుక్తధర్మము గలడు. సర్వవిధముల పాలు బడి జీవులకు ఆధార భూతుడగుచున్న రైతునకే మిక్కిలమైన యిక్కట్లులు. రైతు కష్టనిష్ఠారములను ఆలించి పాలించువారు అత్యవసరమై యున్నారు. ఆంధ్రదేశములో రైతు సోదరుల విషయాలను కనుగొని నివారణచేయ కంకణము కట్టుకొని కృషిచేయుచున్న సర్దారుడెవరు? రైతె రైతుకు తోడ్పడును. ప్రస్తుతము రైతులు ఆర్థిక చిక్కులతో కృషించి పోవుచున్నారని క్షురుగా వ్రాయ నవసరములేదా? ఆర్థిక శాస్త్రజ్ఞానము సంపాదించి కృషిచేయుచున్న ఆర్థికవేత్త ఎవరు? దేశము కాదు ప్రపంచమే ఆర్థికము ఆర్థికము అని పలవరించి పోవుచున్నది. జీవులారా! ఆహారము-ఆహారమని ఆకలిబాధతో విలపించుచున్న కార్మికులందరో గలరుగదా? రైతు-ఆర్థికము' ఈ సమస్య ఎటుల పరిష్కరించవలయునా అని ప్రపంచము తర్కించుచున్నది. పలువురు పలుసూచన లిచ్చుచున్నారు. ఇట్టి ఘనసూచన లిచ్చువారు ప్రపంచములోను, ప్రతి దేశములోను, రాష్ట్రమునుండియు బయలుదేరి ఒకవోటుడి తర్కించి రైతుయొక్క దరిద్రము బాపుటవసరము. ఆ ఒకవోటు ఢిల్లీ అసెంబ్లీ అసెంబ్లీ సభ్యుల వహించువారుచై

రంగనాయకులుగారి ప్రకటన.

జస్టిసు పక్ష ప్రచారమునకు సమాధానము.

సాంఘికవాదము ప్రజలకు శుభప్రథమే!

కౌన్సిలులోని సాంఘికవాదుల కార్యప్రణాళికవలన ప్రజలకు వ్యక్తస్థాయి కల్గవని జస్టిసు పక్షమువారు దుస్ప్రచారము చేస్తున్నారు. కాని వాస్తవముగా చూస్తే, రైతులకు కూలీలకు ప్రజాసాహాయ్యమునకు అత్యంతముగా లాభకారియని నానోంట్లు విశ్వసించుచుండుట చేతనే మేమా ప్రణాళికను కౌన్సిలు వాదులమందు వారి అంగీకారమునకై వెట్టుచున్నాము.

చిక్కులను పరిష్కరించు మహా పురుషులుగా యుండవలయును. ప్రతి రాష్ట్రము నుండి వారు వారు తగిన వేతలను పంపుకొనుటవసరము. సర్వాధార భూతుడగు రైతు ఒక ప్రక్క జమీందారుల మధ్య, మరొక ప్రక్క ఆర్థిక లోపమున, చిక్కి, నలిగిపోవుచున్నాడు. వీటినుండి తప్పించు మహానుభావు డెవరు? బొబ్బిలి సంస్థానమునుండి వెంటటగిరి సంస్థానము నరకుఎవరికొరకు కృషిచేయుచున్నాడో, ఏసమస్యమిద కృష్ణజన్మస్థాన మలంక రించెనో, ఏసమస్యకై డివ్యోగమును విసర్జించెనో, అట్టి రంగనాయకులుగారే నెల్లూరు, గుంటూరు జిల్లాలు గోడ్డుబోలేరు. ఆర్థికవేత్త? విద్యావంతుడు, రైతు కార్మికుడైన రంగాగారినివదిలి మరొకని రావయ్య-రామయ్య అని రైతుబిడ్డను అనగలదా? కనుక మనలకు జీవితమును ధారపోయుచున్న శ్రీ గోగినేని రంగనాయకులుగారికి తప్ప మరొక్కరికి మీ ఓటు వ్యక్తుడు. రైతు సోదరులారా? సర్వకాల సర్వావస్థల మనకొరకు కృషి చేయుచున్నది ఒక్క రంగడే.

24-10-34 నాన్యదేశ సంకేతరాయంబు తుమ్మపూడి

1. మా కౌన్సిలు సాంఘిక వాదులు హింసా వాదులు కాదు: కౌన్సిలు యొక్క ఆహింసా ప్రతిజ్ఞనే పాలింతురు.
 2. వెన్యెంటునే కౌన్సిలు యొక్క కార్య ప్రణాళికనే మా కౌన్సిలు సాంఘిక వాదులు తల దాల్చేదరు గాని, తమ స్వకీయ ప్రణాళికను కౌన్సిలు పేర అచరణయింపడే ప్రయత్నింపరు.
 3. ఇప్పటి రైతు జన సాహాయ్యము యొక్క ఆస్తిపాస్తులవలన కలుగదగు లాభముల కేమాత్రము ఆటంకము ఇవ్వకుండా గదా యికముందు కూడ మా సాంఘిక వాదుల కార్య ప్రణాళికవలన కలుగ జాలదు. వైవెచ్చు రైతులు యికముందు హెచ్చుగా శుభప్రదు లగుదురు.
 4. జమీందారీ రైతులకుగాని, వన్న మెంటు రైతులకుగాని యిప్పుడు అనుభవ సిద్ధముగుచున్న సౌకర్యముల కేలాటిభంగము సాంఘిక వాదుల ప్రణాళిక వలనగాని, ప్రచారమువలనగాని కలుగ జాలదు.
 5. జమీందారులు యేలాంటి జాతీయ సేవ జేయక ప్రజోపయోగకరమున పనియు జేయక కోట్లకోటి ధనమును రైతుల నుండి కష్టముగా సంపాదించ రాదనియే మేము తెల్పుచున్నది. ఈకోర్కూనే జమీన్ రైతు రైల్లు అంగీకరించు దున్నాను.
 - (6) ప్రభుత్వముయొక్క సర్వతోముఖమైన సహాయము, ప్రజలభుక్తుమీద బోంబి, బొబ్బిలి, వెంకటగిరి వగైరా జమీందారులు, కోటిశ్య రులు, పంచదారవగైరా ఫాక్టరీల స్థాపించు కొని, తద్వారా కల్గడి కోట్లకోటి రూపాయల లాభమును తామె పొందుతుతగదని మా సాంఘిక వాదులు పలుకుచున్నాము. అట్టి ఫ్యాక్టరీలను, తిల్లాబోర్డులు, రాష్ట్రీయప్రభుత్వము, సహకార సంఘములే స్థాపించువో, వానివల్ల కల్గే లాభాలు ప్రజలకే కలుగునని మా వాదన. ఈ ప్రణాళిక మా కౌన్సిలువారిల్లకే వచ్చినదియే.
 7. ఇప్పటికి భూవసతి లేనివారికి శ్రీ బొబ్బిలి ల జాగిరి స్థాదిగా, కమ్మకొత్తి పది యానాందారులనుండి భూము లెవ్విధముగ రైసను యిప్పింప ప్రయత్నింపరు. మా సాంఘిక వాదులు ఇప్పటికే పొగుకందున్న భూమికి దాదాపు సగ భాగముతో స్వయమైవట్టి, పొగుకు పనికచ్చు ప్రభుత్వపు బంబయ భూములు కలవు. వాటిని సహ సంఘముల ద్వారా భూవసతి లేని రీతి ప్రజలకు ప్రసాదించ వలెనని మేము కోరునది. ఇయ్యదియు సర్వజనాంగీకార మగును.
- క్రిందటి పదకొండు సంవత్సరాలనుండి రైతుల కేమాత్ర కృషి కొరకై నాశ్చియుత్పల నెల్ల మన యోగింప ప్రయత్నించుచుండగా, జస్టిసు పక్ష ప్రచారముల నేమ రైతుకుచుచువు తలవెట్టుచున్నా

నని మాపించుట ఎవ్వరికెచ్చును? రైతులవై కూరీల పురికొల్పిపో వుచున్నాననుట యిప్పుడు న మొదలు? జమీందారీ వద్దటి పోవలెననియు, కష్ట భారము తగ్గవలెననియు, భారత ప్రభుత్వపు దిగు చుతి సుంకాల భారము రైతులవై యిప్పుటివలె మితిమించి పడరాదనియు, విదేశీయులు, వర్తకులు రైతుల ధాన్యాల ఆమ్ముటలో వినియోగించుట లో యిప్పుడు పొందుచున్న వివరీకపు లాభాలు తగ్గవలెననియు నానోంట్లు కోరుచుండుట రైతు ల మేలుకొరకేదా! బలవంతులైన జమీందారుల ప్రభుత్వోన్యోగముల తమ క్రింది చూపులకే వశకొరకుల చేసుకొని, యిప్పటివలె రైతులకు ఆప్తకష్టముల కల్గించుచుండుటకై, రైతుసంఘాలను శాసనసమ్యక్తముగా స్థాపింపమేము పూనుకొనుట రైతుల లాభమునకేదా! రైతులు కూలీల మధ్య యేలాంటి సంఘర్షణలు, ఇకముందు జస్టిసుపార్టీ జమీందారీ బృందములవలన కల్గింపబడకుండు తుట, క్షార్మికకర్మక సమ్యక్తము కల్గించుటకే గదా, ఇరుపక్షాల ప్రతినిధివర్గముతో కూడు కొనిన సంఘాల నేర్పరచవలెనని మేము కోరు చుండుట.

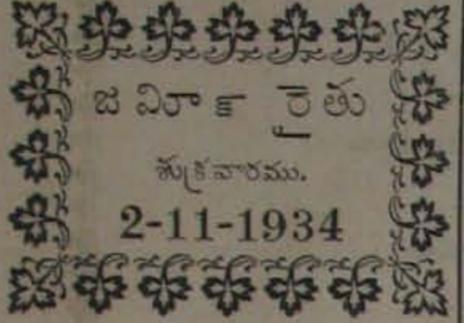
రైతుసంఘు సేవకులిట్లు రైతులమేలుకే కాంక్షించి, కృషిచేయుచూ, కౌన్సిలు మహాసంఘ యొక్క కార్య గీతములపాఠాచూ, మహాత్ముని ఆహింసా ధర్మమును పాటించుచూ, దివంగతులైన చిత్తరంజనవాసుని రైతుసంఘ నిర్మాణ నూత్రముల గవనించుచుండగా, తమకు వంశ పారంపర్యముగా, ఆక్రమముగా సంకల్పించిన జమీందారీ హక్కులు పోవునని భయపడుచున్న జమీందారులు, వారికి వశంకరమైన జస్టిసుపక్ష మవారు కల్గించు ఆహాచాలకు, చేయు దుచ్చు చారమునకు, రైతులుకాని, తదితరులుగాని లొంగి పోరు, లొంగిపోరాదు.

కాచీ కౌన్సిలుయొక్క ప్రాథమిక హక్కుల ప్రణాళికయే ప్రస్తుతము కార్యచరణకు ప్రతి కౌన్సిలువాడికి ఆదర్శప్రాయము. ఆ ప్రణాళిక తమకోసం కష్టాలు పట్టాల కలుగజేయు ననుకొను జమీందారులు, వారి యనుచువలె రైతులకు నికోర్కులు. ప్రజాసాహాయ్యమును నికోర్కులు. వారిమాటలవలన, ప్రజాసాహాయ్యమెల్లను వదం బరు 10 తేదిన కౌన్సిలు ఆధ్యక్షులకు నాకే త్రమ వోటుల నొసంగి, రైతుల యున్యమును, కౌన్సిలుసంఘలను, మహాత్ముని స్వరాజ్య ప్రణా లికను బలపరచ వలెనని యెల్లగను స్త్రాంబు చున్నాను.

జమీన్ రైతు అభ్యుత్థునికే అరెస్టు. మూలము పేరు యూనియన్ బోర్డు ఎరెక్టర్ లో పని చేయుతుండుటకును ఏర్పిటువారు తిల్లాబూరి రైతు సంఘాధ్యక్షునికే ఆరెస్టు కౌన్సిలువెట్టినది తెలియుచున్నది.

నవంబరు 10 తేది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఎన్నికలనుబట్టి ఎన్నికల కృషిలు పందిక నవంబరు 6 తేది వరకు వడుతుంది.

జ. రె. సంపాదకుడు.

నవంబరు 10

అసెంబ్లీ ఎన్నికలు నవంబరు 10 తేది జరుగనున్నవి. ఎన్నికల కృషి ప్రతికోట గింగురమని పోవుచున్నది. కాని మమ్ముల చూడలేదు మమ్ములచూడలేదు, అను వారుకూడా లేకపోలేదు. ఇది యదార్థముగా ఆలోచించిన అభ్యర్థుల పనిగాదు. ప్రజలయొక్క కార్యము. తమ ప్రతినిధిగా ఎవరిని పంపిన సభలలో తమ కష్టనిష్ఠారముల నిర్భయముగా, నిర్మోగమాటముగా జుకుకొంతు లేకుండా చెప్పగలరను ధైర్యమున్నదోవారినే ప్రజాప్రతినిధులుగా పుచ్చుకొనవలెగాని, మొగమాటముల చేతను, బంధుత్వములచేతను, ఇతర కక్కుర్తుల చేతను ఇట్టి మహాదనకాళమును చెడగొట్టుకొనుట మానవ ధర్మముకాదు.

ఈమధ్య యుగములో స్వార్థపరులు, ఇట్టి ప్రజాప్రతినిధి సంస్థలలో దూరుట వలన ప్రజలు తమ విధ్యుక్త ధర్మముల మరచి ఇతర పలుకుబడులనే ఎన్నికలలో ఉపయోగ పెట్టుకొను చున్నారు. స్వాతంత్ర కాంక్షచే ప్రజలు పరితపించి పోవు యీ దినాలలోగూడ ఇట్టి మూఢాచారములనే అనుసరించుట నాగరిక లక్షణముకాదు. ఇంకనైనను నూతన యుగ ధర్మముల నములుపరుచుట అత్యంత తాపసరము.

ఇకమీదట ఓటర్లు స్వార్థకాంక్షకు దాసులుకారాదు, ఇతర మొగమాటముల మనస్సుకు రాసిరాదు. దేశావసరముల, ప్రజాభీష్టములనే మనస్సున నిదుకొనవలెను. ఎన్నికలలో నిలబడువారి పక్ష యోగ్యతలు, వ్యక్తుల సమర్థతలు గమనించి నిలిచిన వారిలో ఎవరెక్కువ దేశముకొరకై పాటుబడెదరో వారినే తమ ప్రతినిధిగా వరించవలెను. ఇతర దేశములలో నైతము అభ్యర్థులు ప్రతి ఓటరును దగ్గించి ఓట్లు సంపాదించుట లేదు. ఏలభ్యర్థిగాని తాను పోటీచేయు నపుడు తాను ఆయాసంస్థలలో చేయు బోధ కార్యక్రమమును, తన పక్షాభిమతిని పత్రికలో ప్రకటించును. ఆ యవకాళమునే ప్రజలు వినియోగించు

కాని తమకు యోగ్యుడైన ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనవలెను. మన దేశములోమాదిరి ప్రతిఓటరును వెండికి పిలుచునట్లు విలిచెను మర్యాదలేదు. ఈదేశములో కూడా ఇకమీదట ఇట్టి దురాచారమును మాపుమావకున్నచో ఎన్నికలలో యెట్టి అయోగ్యుడైనను డబ్బును వెదజల్లిన వాడే నగ్గలుగును గాని యెట్టి నిసిత యోగ్యుడు గూడ ప్రచార ఖర్చుల క్రింద వేనకువేలు ధారబోయనిచో నెగ్గుట కష్టపాధ్యము. ఈపద్ధతిన ప్రజలు అములు పరచనందుననే ప్రజాశయ విరోధులగు జమీందార్లు ప్రజాసంస్థలదూరి ప్రధానస్థానముల నాక్రమించుకొని అధికారముల చలాయించుచున్నారు. వీరి యోగ్యతను, సమర్థతను, ఆశయముల జూచి ప్రజలు మురియలేదు. నిర్బంధము లొకవంక, ధనకాంక్ష నొకవంక, ఇతర మొగమాటముల, పలుకుబళ్ల నొకవంక వినియోగించి, అమానుక ప్రజల మోసగించి తిట్లునెక్కె. తెల్లని వన్నీ పాలు, నల్లనివన్నీ నీళ్లు అనుకొను విద్యాగంధములేని అమానుక ప్రజలు, టక్కు టమారముల నెరుంగరు. వారి కష్టములేవో, నివారణ మార్గములేవో వారెరుగరు. అట్టి వారిచేత కూలికి విషము తాగించుచున్నారు.

తమ్ము బంధించు తాళ్ల తాముతెచ్చుకొనునట్లు చేయుచున్నారు. ఈ కారణముననే యోగ్యులు క్రిందాటయు, అయోగ్యులు ప్రబలుటయు కాంచుచున్నాము. ఇకమీదట గట్టిగా యీ విషయముల నాలోచించవలెను.

ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు, జస్టిసు పక్షముల తారతమ్యతలగూర్చి కొంచ మాలోచింతుము. నేడు హిందూ దేశమునకు నిజముగ ప్రాతినిధ్యము నహించగలిగిన త్యాగసంస్థ కాంగ్రెసొక్కటే! జస్టిసు పక్షము తమ, తమ బంధువుల, ఉద్యోగాల కొరకును, స్వంత పొట్టకొరకును ఏర్పడిన సంస్థ. కావుననే ధన వంతుల గుజమీందార్ల వాతబడి కడుపు పూడ్చుకొనుచున్నది. జమీందార్లు జస్టిసు పక్షమును కొనివేసిన వెనుక కాంగ్రెసుతో సంబంధములేని ప్రజలు నైతము ఈ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే బలపరచక తప్పివదికాదు. కాంగ్రెసువారు ప్రజల కొరకై యెట్టి త్యాగమునైనను చేయగలరు. ఎట్టి కష్టములనైనను పడగలరు. జస్టిసుపార్టీ యో ఎక్కడ తమకు లాభముంటే అక్కడపడ్డది, పక్షము మా ర్చుకొని, మాంసపనిగి, గోల్పోయి సంఘ వితాళయములతో మెలగలరు. కావున ప్రజలు ఈ రెండు సంస్థలవారిని గమనించి శ్రేష్టి ఎన్నికలలో అన్ని పక్షములవారును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఓట్లనిచ్చి

గెలిపించవలెను. కాంగ్రెసుకు న్యతిశేషముగా ఈ రాష్ట్రమునన్ని అభ్యర్థులందరు ఏరంగు పూనుకొన్నను స్పష్టముగా జస్టిసువారే! జస్టిసుపక్షముని చెప్పుకొన్నచో దేశంలో ఉప్పు నీళ్లు బుట్టవుగాన ఇతర మరఖాలు తగిలించి ఓటరుల మోసగించజూచుచున్నారు. ఓటర్లు యీ సమయమున తమ విధ్యుక్త ధర్మము వెలిగి, తమ్ము దర్శించలేదని, ప్రయాణ పోకర్షములు లేనని, పనులదినములని, జారిపోజూవక, ఇది మీ కష్టసుఖములకు సంబంధించినదని, సరియగువారిని పుషపిచో రేపునష్టముల నల్లరితోపాటు తాము అనుభవింపక తప్పదని అనుకొని, మీమీ గ్రామ ఓటర్ల నందరిని తేగొట్టి, ఒకరొకరు కలబలుకుకొని, పోలింగుస్టేషనులకు వెళ్లి మీ మీకల్లా తరపున కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగా నిలబెట్టిన నాయకులకు ఓట్లనిచ్చి మీ మీకష్ట నివారణోపాయముల జూచుకొంగురు గాకయని కోరుచున్నాము.

అసెంబ్లీ ఎన్నికలు నవంబరు 10 తేది

ఓటర్లెల్లరు గోగివేసి రంగనాయకులు గారికే

తమఓట్లు నివ్వవలెను.

గుంటూరు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు

చంద్రమౌళి గారి ప్రకటన.

ప్రభుత్వము వెట్టిక విత్తోనే కృత్రిమము మందు పాట్టి అభ్యర్థికి, కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి పోటీ జరుగుచున్నది. జస్టిసుపార్టీకి చెందినవరే. మహాబ్బుడు ఉస్మాక్ గారు లాజీ చార్జి దినములలో వెట్టి సహాయము చేసినది మీరు మరచిరా? జస్టిసు పార్టీ ఆదర్శమేమిటి? ఉస్మాక్ ములకై తంటాయ పడుతుయేకదా? ఎన్ని కలలో విజయమొందిన మరుతుణుననే తాము ప్రజా ప్రతినిధులమని మరచి పోవుదురు రావు మూడూరు కొలరాజు రామయ్యచౌదరి గారు జస్టిసు పార్టీ అభ్యర్థిగా నిలవజెప్పుబడిన వీరు ప్రభుత్వము తరపు వచ్చి అన్ని కష్టములను మోసి చాలామంది చాలామంది చేయవలెను? దినములకై తంటాలు పడుదు, ప్రజాసహాయముతో సంబంధము లేనివారికే, తేక

రామయ్యచౌదరిగారు

అసెంబ్లీ సభ్యులుగా నిర్ణయమా?

నూడూరు తాలూకావారి రామయ్య చౌదరి గారికి రామయ్య యెన్నికలలో సహాయపడదలచి యీ క్రింది యత్నమును వ్రాసియున్నారు. కాదీ గారి పరిస్థితులు కృత్రిమముగా నుండిన వారికి తోడ్పడవలెను.

“చౌదరిగారు! తమను ఎత్తునిమిత్తం స్వతంత్రలో ప్రవరింపించిన వ్యాపార్జి గమనించాము. తమ రోయింకగా ప్రాధాన్య పడుచుంటే, వీలయినంత సహాయము చేయాలనే యుంది మమనూదా. కాని తమరకలో, మీ ప్రాక్టోరేటం ఏమిటో, మాకు, అనగా మావీజెంట్టుకు కాస్తా తెలిస్తేగా పదిమందికి వచ్చెత్తి ఒకటో ఆలో ఓట్లు యిప్పించడానికి.

నాకును నిమిత్తం ప్రవరింపింట్లు ప్రాకారే, మామంచిచెప్ప మీ కేం తెలుసునయ్యా యితరులకు చెప్పేదురు. రంగనాయకులు మాకు చిరపరిచితులు తరచుగా మాఫూరికి వస్తూవుంటారు. వారంటే యిచ్చుటవలె గౌరవముకూడాను. రయితులవిషయంలో ఏలాపాటుపడింది మమనూదా తెలుసునుగాని మీ ప్రయత్నమాస్తే మాకంటే మీరు ఒకవేళ యీపదవికి తగియున్నా కేమో అని సంజేనా మొస్తుంది. కాని మీగుణ గణాలు మాతాలాకావారికి బోత్తిగా తెలియవు. మీ పేరికివలలో యెప్పుడు, యెప్పుడు అగుపడిందిలేదు. గోదమీద పేర్లలాగ గుర్రెలుమాకేకే పింటి మీకధ. కాస్తా ప్రాకారేగా యెవరికైనా వచ్చింట్లు యితే మీకు ఓటిచ్చెందుకు.

ఒక మెరిగిన ప్రాకారేడికి ఒండెమెలదుకన్నట్లు రంగనాయకి విషయంలో ఏమి ప్రాయబలిలేదు. కాని, మీరు కొత్తబిచ్చుకాస్తా! కాస్తా యిప్పటికై నా తమరికేదేశం, యేవంకం, యేపార్టీ, అక్షిగా భ్యాషం ఆయిండా, మొదలయినవి ప్రాకారే మాకు మరూసాలంగావుంది సహాయంచేసెందుకు.

యింకోకవిషయం- ఆంధ్రప్రదేశ్ యెప్పుటికప్పుడే ప్రచారం ఫలితములు రిపోర్టులు పంపమన్నారే, దీనిపట్టి ప్రచారం చాలా తర్రంగావుండాలి గదా? ఏజెంట్టుకు కష్టాలతిరగినఫలితంబుంటాయా? ఓటర్లు కేమయినా ఆకెప్పెట్టున్నారా? యేమాత్రం? యిదిగో! మనపార్టీ నిగ్గితే టీపార్టీ వుంది గదా. యిన్ని ప్రాయబలి ప్రచారానికి యేలాగు కదలడం. యిప్పట్లో మీద్యారా వు ద్యోగ సమస్యకొంచం సాల్వయిందన్నమాటే? నైసంగతులు దయచేసి మరు టపాలలో వ్రాయండి నిరుద్యోగులునోయ తెరయకొనివుంటారు అండాక.

-నూడూరు చంద్రమౌళి-

ప్రజల హక్కులను సంపాదించుటకై పట్టుదలతో కృషి సల్పుచున్న కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు రంగనాయకులుగారికా!

నిర్బంధవిధానమువలన పల్నాడు ప్రజ పొయమ మనకెట్టి కళంకము కలుగ లేదని వెల్లడింపవలయును. మాట్టిదేశ స్వాతంత్ర్యమునకై స్త్రీ పురుషులు వేలకొలది లాజీ ప్రయోగమునకు సరియైన సంగతి మరువనూడదు. కాంగ్రెసు పక్ష ఓటుచేయుట యనగా, దేశ స్వాతంత్ర్యము పక్ష ఓటుచేయుటయని యర్థము. గుంటూరు నెల్లూరు జిల్లాల ఓటరులందరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు రంగనాయకులుగారికే ఓటుచేసి లాజీయ స్వాతంత్ర్యసతాభిమతి నెగురవేయుటకు పాటుపడవలెను.

ఎట్టియు తాలూకా దవాను ఉన్నెను. మూలారకేల వంచాయితీ బోత్తు ఎన్నికలలో కష్ట పేరాస్వామియ్య/అదికాంప్రొత్తుపార్టీ అభ్యర్థికి ఓటిచ్చునముమి, ఓటిచ్చిన తిట్టామి, పాలించు స్టేషనుదొంగ యుండిన దివాను కే మ్మూరు గారికే ఓటిచ్చును చేయవలెను.

అనెంబ్లీ ఓటరులకు

నవంబరు 10 తేదిన

చదువుకున్న ఓటర్లు రంగనాయకులుగారి పేరుకు ఎదుట క్రింది మాదిరి గుర్తునే పెట్టవలెను. ఒక పేరుకు ఎదుటమాత్రమే పెట్టవలెను. రెండుగళ్లకు ఎదుట పెట్టిన చెడిపోవును. నవంబరు 10 తేదిన గుర్తు పెట్టినచో చెడిపోవును.

అభ్యర్థుల పేర్లు.	ఈ క్రింది X లో మార్కు పెట్టవలెను.
రామయ్య చౌదరి, కొనరాజు.	
రంగనాయకులు, గోగినేని.	X

సి.వి.నరిసింహారావుగారికి బహిరంగ లేఖ

(1) తమరు 10-వ వార్డు ఎలక్షన్ ప్రచారములో సుచేదాన పేరు అటుంచి తక్కిన ఆగ్రహారములలో గల విద్యార్థక ప్రముఖులతో తమ యన్నా యరియక పెట్టమనిపిస్తూ పెట్టబయ 28 తేదిన చేసిన ప్రచారంలో పదరు ప్రముఖులు మీచేరుమెక ఓటు విషయం అడుగగా వైస్ చేర్ మెక విషయము మాత్రము కేరాల వారి ప్రక్కచేసినవనియు, అభ్యక్తి నియామకములో ఈవార్డులోని ప్రముఖులం చెప్పినట్లు పోతానని ప్రమాణముచేసి పదరు ఓటర్ల సాయమున గెల్పించితిరి. అప్పుడు మరియొక విషయం గూడ వాగ్దానము చేసితిరి. "తక్కిన వ్రాస్తూని సభ్యులు ఎటు లోయిన తాము అటులోయెదమని" గూడ వాగ్దానము చేసితిరి.

(2) నేను వినుటలో ఓటర్లకు చేసిన వాగ్దానమునకు భిన్నముగా వ్యతిరేక పతములోచేరి వ్యతిరేక అభ్యర్థిని బలపరుచుచూ తమ ఆక్షేపము లతో ఒక మానిపెట్టిన వాగ్దానమును దాటి తాముగూడ చేవ్రాలు చేసినట్లును తెలియుచున్నది.

(3) అట్లు తాము వ్రాసి చేవ్రాలు చేసినది నిజమైయుండల తాము అనాడు చేసిన ప్రమాణ మేమైయుంటే తాముదాన్ని తిరస్కరించినట్లైనా?

(4) తాము డి.ఎ.ఎల్.టి. చదివినవారు, విద్యార్థులు, టౌను కోఆపరేటివ్ సొసైటీ సెక్రటరీగాయుండి సం. 1 కి రు 1000/- ల గౌరవ వ్యతి పొందుచున్నవారలు.

(5) విద్యార్థక ఓటర్ల ఎదుట అనాడుచేసిన ప్రమాణముకు వ్యతిరేకముగా మీరు ప్రవర్తించెయెడల వెంటనే రాజీనామాచెట్టి తమ నేటి పక్ష అభ్యర్థిగా పోటీ చేసినవెడల కాగుండును.

(6) మరియు తాము మనిసిపల్ సభ్యులు గాయండి పనిచేయుటకు తీరుక గూడలేదు. పిల్లలకు హైస్కూలులో చదువు చెప్పవలెను. టౌను కోఆపరేటివ్ సొసైటీ కార్యదర్శిగా బాబుదారి కమిటి బోర్డు లెక్కల చూడవలెను. మీరు కొన్నింటిలో యుండుట యజాగ్రహణ కమిటి రూపుకు వ్యతిరేకం గూడాను.

(7) కాబట్టి తాము తక్షణం నైవిషయము లకు స్వయముగా బాబుదారుచేసి చేర్ మెక ఎలక్షన్ కుముందే రాజీనామా యొసంగి తమ వాగ్దానము దక్కించుకొన ప్రార్థన.

వెల్లూరు మునిసిపాలిటీ 10-వ వార్డు ఓటరు.

పాలెంకోట కేసు

పాలెంకోట రైతులమీద పోలీసువారు పెట్టిన రైటింగు కేసు గూడూరు బాయింటు మేజిస్ట్రేటులో సివేయగా వెంకటగిరిపిట్టేలువారు హైకోర్టులో రివిజన్ పెట్టిరి. గత 30 తేదీ రివిజన్ వెటివక ప్రోసీచ్యురడెను.

ఎలక్షన్ ఉద్యోగాలు.

మనిసిపల్ చేక్కును ఎలక్షన్ ఉద్యోగాలు చాలా జోరుగా జరుగుచున్నాయట. పాత కొన్నింటి ఆకులు నుడతబడ్డాయట. క్రొత్త కొన్ని ల్లు చీటి వ్రాసిపంపితే చాలట వెంటనే ఆ పాయింటు వెంటు వుత్తర్వులు. మామై వైజరు గారు, నూర్లు యిప్పివెక్కునలో అటెక డెన్సు మార్కుచేసు కొనడంతప్ప యెమిచేయ్యి తక పోయినా, ఈవుద్యోగాల విషయంలో బరే యాక్ట్ గా వున్నాడట. (ఒక విశేషం)

శ్రీయంత కొండా వెంకటప్పయ్య ప్రభృతులు వెల్లూరుకు 4 తేదీ వచ్చి రంగనాగారికి అపెట్టి ప్రచారము కావించెదరు. వెల్లూరు మునిసిపల్ చేక్కును ఎన్నిక 9 తేదీ జరుగునని తెలియుచున్నది.

రైతుల వీరావేశము

నవంబరు 10

(నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు)

(బొమ్మిలి కథమాదిరి)

నూటికియొక రైతుజనానికి - కూటికిది క్కేడి
 అర్థికమాంద్యం ముంచేస్తుంటే - అడిగే ది క్కేడి
 పండినపంటకు ధరలేకుంటే - పలికే ది క్కేడి
 సయోబియ్యము దిగువతి యాపను - సరియగుది క్కేడి
 పండిందంతా పన్నుతిస్తే - పల్కేది క్కేడి
 రైతుకొంపలు కూలుతు ఉంటే - రైతుకుది క్కేడి
 ఉప్పుపన్నును తీస్సియమని - చెప్పేది క్కేడి
 పోస్టుకార్డుల కాణి చేయమని - పోరే ది క్కేడి
 రైలుచార్జీలు తగ్గించమనే - రైతుకుది క్కేడి
 సామాన్యప్రజ చదువుకు పోరూ - సలిపే ది క్కేడి
 యుబ రమ్మల సభలకుబంపితే - ఏమిచెయ్యగలరు
 నోహావాయూ లేనిబామ్మల - తేరుకుకట్టండి
 రాత్రీపగలు ప్రజకైపోరే - రాతునుపిలవండి
 రైతురక్షణలబెట్టి కష్టముల - రచ్చచేయువాడు
 శిస్తుతగ్గుదల సేయుట విధియని - చింతిసేయువాడు
 జమీందారుల దుండగంబుల - సహియింపనివాడు
 సీమకుబోయి చదువులచదివి - శిక్షణ బడతాడు
 జంకూకొంకూ లేనివాడు - సరసుడు మొనగాడు
 రైతులపాలీ దీన బాంధవుడు - రైతురక్షకుండు
 రంగనాయకుడు రైతుబాంధవుడు - రైతుక్షేమకరుడు
 అతనిబంపుట భారతసభకు - అన్నిటక్షేమబు
 అతనికిమించిన నాయకుడేడి - ఆగ్రహారముగు
 రైతుకష్టముల నెరిగినవాడు - రైతే అయినాడు
 పదిమవతేని వస్తున్నాది - పండగమన కద్దీ
 మొగమాటాలకు జంకవలకురా - మోహముపడవలదు
 పాడుపొట్టను చూడవలకురా - పదిమందినిజాడు
 భార్యాబిడ్డల కొరకైనిపు - బానిసవయ్యేవా
 భార్యాబిడ్డలు అడ్డురారురా - పాపపుశిక్షణలో
 కృత్రావులు అడ్డురారురా - కాలని దండనకు
 భూములబుట్టా వ్యామోహములు - పుణ్యము తేబోవు -
 సరకకూపముకు పోయ్యేదారులు - నాయనా
 మేల్కొనరా

అక్షలాదిగా ప్రజలకేసు నీ - లాభముజూడకురా
 బుద్ధుప్రేమలు పదియవతేడి - పాటిచకు రన్నా
 పిల్లమేకకు చెచుపోదారుల - మెలగరాగుమువము
 పిల్లమేకా చల్లగుంటు - వేదగంజెచాలు -
 రంగనాయకుల గెలిపించాలె - లాభముపొందాలె
 రైతుకష్టముల తీర్చుకొవాలే - రైతు సుఖపడాలే
 భూమినిసమ్మి చెడివవాడు - ఈ భూమిలోనలేదు
 రైతుబాగుకై యత్నించుదము - రైతుక్షేమకరము
 అన్యాయాల్లె మెప్పుకునిల్వను - అడుగుబాడుగుపోను
 కస్తూరితమే కడకునిల్పురా - కడకు న్యాయమారా
 కావునయోచన సేయవలకు - నీ క్రమమువిడవలదు
 పదిమందితో చావుజగతలో - పెండ్లిసమానంబా
 పదిమందిలో కీర్తి ప్రతిష్టలు - పరువును బెంచేను
 పదిమందిలో వెల్లి ప్రసంగము - పరువుబోవుగదరా
 లేరా పోదరా, లేరా తెమ్ముడ, లేరా పోవుదము
 పోలింగులకుపోయి ఓట్లను - పోలుబోవనిక
 రంగనాగారి కె యిచ్చినతము - రారాపోదాము.

భారతీదేవిగారి ఆరోగ్యము

రంగనాయకులుగారి ధర్మపత్ని భారతీదేవిగారికి ఈవారములో కొంత తొందర కలుగజేసింది. నిన్ను నేడు 9 తేదీ నెమ్మదిగా యున్నది గుంటూరులో డాక్టరు చలపతిరావుగారు చికిత్సచేయుచున్నారు.

మాటలు.

బాబూ! ఈ ప్రపంచంలో నిలగా నిలచుకోవడానికి తావులేదండీ! రంగవాయితులు గారంటే ఏదో ఒకకాలకెళ్లి ఎంతో విజ్ఞానం సంపాదించి వచ్చినవారు ఎంతో కష్టపడ్డారేమీ వారికి చొప్పు వంటు ప్రశ్నలే గమక స్వల్పవ్రతవారు ప్రకటించారు. రామయ్యగార్ని గురించి బాగా తెలిసి వారి విద్యార్థియాన్ని ఆమోదించి గాని తెలుసుకోవచ్చు "జమీనరైతు" "సుబోధి" ప్రత్యేకము వారి కన్నీ ప్రశ్నల్ని ప్రకటించుట నిజం అవ్వాలి. ఏదో తెలిసి విద్య విద్యాలయం అనే దొకటంటే అందులో వీరు చదివింది తప్పిపోయింది. సంపాదించింది ప్రకటించింది గానా. భక్తిబలంకే ఏదో తాపాలతో వ్రాస్తూ సంపాదించిన స్వాధ్యాయం కాస్తా నుండా ఉపయోగించి సమాధానాలు చెప్పితే, ఏదో వ్రాస్తూనే వ్రాయించుకోని వల్లించి చెప్పేరా అని అంటారు. నిందుకుండేల్లపో సమాధానం ఈమంటే, కొన్ని ముందా ఈమన తెలివితేటలు ఇంతేనా అంటారు. ఈమన్నీకలు కాదు కానీ అందరినీ అంటు కనుక్కుంటున్నాను ఓటర్లు. ముందుకుపోతే నుండు; మొక్కల్నికే గొయ్యిగా ఉంది రామయ్య గార్ని. జమీనరైతుకు, సుబోధి మలు కాస్తా కనికరంవాలి. తమంటే ఇదంతా కాట్టించి రిలీజ్ కి తెల్లకాదండీ.

ఇంతమాత్రం అంతకాంతం ప్రకటించే తో పాటుగా, ఇదంతా చదివి వివేకవంతమేగా. ఇప్పుడే కన్నా రామయ్యగార్ని ఇక్కంటుల నెట్టండి. ఇంక ప్రశ్నలెవ్వరండీ?

* * *
 రామయ్యగార్ని గురించి తెలుసుకోవడానికి గానా ముందుగా గురించి కాస్తా రామయ్యగార్ని తెలుసుకోవడానికి చాలా ముందుకు పోవాలి. రంగవాయితులు గార్ని కోపంవస్తుంది. వీరికి కోపంవచ్చిందా అంటే ఎదుట నిలవలేము. గాండీ వాన్ని భరించిన అట్టవడితో ఆమోదించి కాస్తా రామయ్యగార్ని వీరితో వివాదాలే చెయ్యలేము. ఏదో వీరి గురించి బాగా కాస్తా చెప్పాలి. అందు రంగవాయితులు గార్ని గురించి చెప్పాలంటే వాకన్నా రామయ్యగార్ని సమస్యలు. ఆయన చెప్పితే వచ్చుటంటే దండీ ప్రజలు, దానికేవలం చేయగలరు. ఈయన గారు ఇక్కండేల్లొచ్చావన్న మాటేగాని కష్ట సవారంవ్రాసేయడం. త్రాగుదా ఎదురుకు. దాన్ని గానా అంతమీమున్నే. లిల్లెగోచెట్టి, చక్కని లాల్మీవోడిసి, అంతమయిన పండిత కాల్వ్యా ధరించితే నిఖరం అయిన నైందవ్రావడం ఉంటుంది. వెనుక నూట్లెయ్యలేదా అంటే వ్రాసేవం. కాస్తా పో తిమిదగా తిలకల్లం సవారం. పాపం ఇప్పుడేనా ఎంతవయస్సిండీ? మూడోసారి భారతరాజసంస్థానానికేమీ పరిగ్గా ముచ్చెనాలుకేండ్లు. పోయి గాని దానికొచ్చిన భార్య లభించిందే నాలుకా, ఏదో వాల్కండల మామాయిల ఉద్యోగం చేసుకుంటూ మలాసాగా మచ్చాను రీవికొట్టడం 1933 మార్చి ఫోటోలో తిరగాల్సి కోరికలు గానంది. పాపం భారతదేశానికి ముందుకుపోవడం వల్ల గానంది, మన అన్యాయం వల్ల గానంది రామయ్యగార్ని కనిపట్టడంవల్ల గానంది ఈదేశ సేవలో నిగాయ భగవంతుడు చేసిన పట్టుదలా మనోబలం ఇచ్చాడు. ఆలోచించి తమన్నా పట్ల లిగువు నెట్టాగే తంటాలు పడుతున్నాను. కానీ వీరి మాట్లె ఒకచిన్న సామెత జ్ఞానకానికొస్తుండండీ. మనం తీరికాతమ; వీరికా దమ్మిడీ ఆదా తేదు. ఆయితే ఏంకానీ దేశం రయతులు బాగు పడలేదా అంటే; నిజమేమరి. ఇక నేను చెప్పే దేముండండీ.

“రంగాకే ఓటియ్యుమీ దేశం గామం తే పోకూమీ”
 (నాగేశ్వరరావు)

అనెంబ్లి ఎన్నికలు.

నవంబరు 10 తేది

గుంటూరు, నెల్లూరు, రైతులకు విజ్ఞప్తి.

గోగినేని రంగనాయకులు గారి కే

రైతు సోదరులారా!
 మన రైతు సోదరులకు గలుగు అన్నివిధములైన నష్టకష్టముల గురించి కొంతమంది అనుభవజ్ఞుల ప్రోత్సాహముచే కొన్ని సంవత్సరముల గూర్చి యిప్పుడు నూన్ ప్రకాశించవలసిన తరుణముగుటచే ప్రస్తుతము రిసెటల్ మెంటు, రైల్వే, పోస్టల్, యింకొకటాక్సు, రిజిస్ట్రేషన్, స్టాంపు డ్యూటీ, మొదలగు యావదంశముల గురించి, ప్రతి రైతు సోదరులున్నూ శ్రద్ధవహించి పనిచేయవలసి యున్నది. ఇందును గురించి శాసనసభలు మొదలగు వానిలో చర్చించవలసి యున్నది. వైసందర్భముల గురించి పనిచేయుటకు అనుభవజ్ఞులును, తెలివి, పట్టుదల కలిగి మన రైతు సోదరులను గురించి పనిచేయలేని వ్యక్తి కావలెను. మనకు తెలిసివారలలో ప్రస్తుతం గోగినేని రంగనాయకులు గారికరుగాయున్నారు.

గనుక మన రైతు సోదరులందరు శ్రద్ధవహించి వీకిభావముతో రాజోపు అసెంబ్లీకి ప్రజల తరపున నెల్లూరు, గుంటూరు మండలములకుగాను, సదరు రంగనాయకులుగారిని పంపిన యడల అందరికి ఆన్నివిధముల చాలా లాభకరము, సౌకర్యముగా నుండునని నమ్ముచున్నాము. శ్రీరంగనాయకులుగారి వ్యక్తి, సామర్థ్యముల గురించి ప్రతివారికి తెలిసియుండుటను బట్టి తిరిగి ముచ్చటించుట అవసరముండదని తలచి వ్రాయుచున్నాను కొనలేదు. తరుణము వచ్చినపుడు మన మందరము ఉపేక్షవహించక రైతులమగు మనము భరించలేని పన్నులు మొదలగు వానిని గురించి తగ్గించుకొని సౌఖ్యపను విషయములో సదా శ్రద్ధవహించి పనిచేయువారికిగా పంపుటలో చక్కభావముతోను పట్టుదలతోను ఇతరులకుమన జిల్లాల రైతులు మార్గ దర్శకులై పనిచేయవలసినదిగా అనుప్రహించుదని దైవమును ప్రార్థించుచున్నాము.

తమ విధేయులు,

బెజవాడ గోపాలరెడ్డి	మేనకూరు బలరామిరెడ్డి
తిక్కవరపు రామిరెడ్డి	లేబూరు సుబ్బారామిరెడ్డి
అడపాల సుబ్బారెడ్డి	రేబాల సుందరరామిరెడ్డి
రామిరెడ్డి చెంచురామిరెడ్డి	దామవరపు రంగారెడ్డి
నెల్లూరు పట్టాభిరామిరెడ్డి	మోపూరు ముద్దు కృష్ణారెడ్డి
వేమారెడ్డి సుందరరామిరెడ్డి	నాగారెడ్డి రామిరెడ్డి
ఇననాక రామసుబ్బారెడ్డి	బంటురు తిరుమలకొండారెడ్డి
పొణకా పట్టాభిరామిరెడ్డి	అత్తిపల్లి సుబ్బారామిరెడ్డి
పెళ్లకూరు వెంకటరెడ్డి	ముప్పాల్ల సుబ్బారెడ్డి
మేరా రామారాఘవరెడ్డి	కాకుటూరు సుందరరామిరెడ్డి
కారు సుబ్బారామిరెడ్డి	పెమ్మసానిగిరి యప్పనాయుడు
కొమ్మి లక్ష్మయ్యచౌదరి	మక్కవ దుర్గా కృష్ణప్రసాదనాయుడు
చెతుర్వేపల రామచంద్రయ్య	చేపూరు చిన పిచ్చిరెడ్డి

దేశీయ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించుడు!

స్వదేశీ సరకులనే గొని హిందూదేశ

ఆర్థిక దుస్థితిని బాపుడు!!

ప్రతితాలూకాలో కమిషన్ మాద సమయేజంట్లు కావలయును.

- గద్రాక, కేరళ, మార్గో మొదలగు వరిమొలముగు సబ్బులు
- బెంగాలు, పొనలూరు కాగితములు, స్వదేశీ
- నిప్పుపెట్టెలు, సిగరెట్లు, గొంతులు
- తగిలత ఫ్యాన్లు సామానులు
- మగిల సరకులు భరలక
- విక్రయించుట.

ది నేషనల్ బిజినెస్ క్యాంపెయిన్,

విజయపు అండ్ బోర్డర్ డివిజన్, పున్నెబూరు, నెల్లూరు

సనాతన ఆయుర్వేద ఫార్మసి, నాయుడు వేట.

- (1) గవేరీమా మిక్చర్ - 5 దినములలో గానంతేగా మురుగును. వెల. 1-0-0
 - (2) జ్వర కేసరి - అన్నివిధములైన జ్వరములను నష్టకము గాచగొట్టును. 0-12-6
 - (3) గృహసంక్షేపిణి - వైఫాలకు, లోనికి ప్రయోగముటకు పనికి వచ్చును. అనేకవ్యాధుల విచారించును. 0-10-0
 - (4) కెట్ పిల్స్ - మఖుకోలకాక, మలబంధమును పోగొట్టును. 0-3-6
 - (5) గోరోచన మాత్రలు - రిజిలకువయ్య అన్నిజ్వరలకు వాడ తగిన సంతోషిని పొక్కెటు 0 0-2-6
- ప్రత్యేక ప్రత్యేకము: - వాచవలసిన విధానము, మంజులీ వీక్షించును. ఏజెంట్లు కావలెను. గుంటూరుమి.కె. యిక్కంటును. ఆర్. ముద్దు కృష్ణయ్య, ఆయుర్వేద డాక్టరు, నాయుడువేట, నెల్లూరుజిల్లా.

ఎస్టేటు ల్యాండు సవరణ చట్టము జమీందారీ చెరువుల మరమ్మతులు

(కెన్సిలర్ ఆఫ్ అప్యూరుగాను.)

1

1934 వ సంవత్సరపు 8వ నెంబరు ఆక్టువలన పార్టీ ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టు స్వరూపము మార్చినదియే చెప్పవచ్చును. ఈ వ్యాసమున చెరువుల మరమ్మతులకు సంబంధించిన 8వ అధ్యాయము నందలి విషయములు చర్చింప దలచితిని. చెరువుల మరమ్మతును గురించి పూర్వపు ఆక్టువందు గూడ గొన్ని సెక్షనులు కలవు. అవి నిరుపయోగమైన వనుటకు సందియములేదు. వానిద్వారా ఏచర్యయు జరుగనందువలననే నూతన ఆక్టువందు క్రొత్త సెక్షనులు చేర్చవలసి వచ్చినది. చెరువు మరమ్మతుకు సంబంధించినట్టియు ఆయకట్టుకు సంబంధించినట్టియు సెక్షనులన్నియు 8వ అధ్యాయమున కలవు. ఆంగ్ల భాషయందుండు ఒక్కొక్క సెక్షన్ సబ్ సెక్షను నందలి విషయములు వరుసగా వివరింతుమేని చెరువువారికి విసుగు జనించునను నభిప్రాయమున ఆట్లు చేయుటమాని ఈ విషయమును గూర్చిన విషయ సంగ్రహమును, సాధక బాధకములును మూలము వివరింప బూని తిని.

(ఎ) జమీందారీ గ్రామమునందలి చెరువులు 1. మేజర్ చెరువులనియు, 2. మైనరు చెరువులనియు రెండు విధములుగా విభజింప బడినవి. 200 యకరములకుం గాని అంతకుమించని ఆయకట్టుకలిగి మాగాణికి సరు సప్లై చేయు చెరువులును, రైల్వేలైనుకు సమీపమున నుండుట మొదలగు కారణములచే ముఖ్యములైన వని కలెక్టరుకు తోచినట్టి చెరువులును అవి రెండువందల ఎకరములకు మించకుండునను మేజర్ చెరువులని పిలువబడును.

మేజర్ చెరువు కానట్టి ప్రతిచెరువును మైనరు చెరువుగా పిలువబడును. అనగా 200 యకరములకు తక్కువ ఆయకట్టు మాగాణికి సరు సప్లై చేయు ప్రతిచెరువు మైనరు చెరువుగా పిలువబడును.

జిల్లా కలెక్టరు ఒక చెరువును మేజరు చెరువుగా జిల్లా గెజటులో ప్రకటింపవచ్చును.

(బి) మేజర్ చెరువుల మరమ్మతుకు సంబంధించినట్టియు జిల్లా కలెక్టరుకును

మైనర్ చెరువుల అర్జీలు రెవిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుకును పెట్టుకొనవలెను.

(సి) మేజరు చెరువులకు సంబంధించిన అర్జీలకు రు 200 లకు మించనట్టియు మైనరు చెరువులకు సంబంధించిన అర్జీలకు రు 100 లకు మించనట్టియు మొత్తములు డిపాజిట్టుగా కట్టవలెను. ఈ డిపాజిట్టు మొత్తముల వినియోగమును గూర్చి రెండవ వ్యాసమున చూడవచ్చును. ఎంత డిపాజిట్టు మొత్తము కట్టవలసి నదియు అధికారులచే నిర్ణయింపబడును.

(డి) ఆయకట్టు మాగాణిలో నాలుగు వంతు భూమికి భూములకాని ఆయకట్టు మాగాణికి చెల్లింపబడు శిస్తులో నాలుగోవంతు శిస్తు చెల్లించువారు కాని పైన చెప్పబడిన విధమున ధరభాస్తులు పెట్టుకొనవచ్చును.

ఆయకట్టును గూర్చి ప్రత్యేకముగ వ్రాయుట అవసరము. అందువలన ప్రస్తావన విషయములను గూర్చి మూలమే ఇచ్చట వివరించుచున్నాము. డిపాజిట్టును గూర్చిన సెక్షనువందు పూచీగా కోరబడు మొత్తము కట్టవలసి యుండునని చెప్పబడి యున్నది. దీనినిబట్టి డిపాజిట్టు లేకయే అర్జీ దాఖల్ చేయవచ్చుననియు, అర్జీని చదివిన తరువాత అధికారికి తోచిన విధమున ఇంత మొత్తము కట్టవలసి యుండునని ఉత్తరువు చేయవచ్చుననియు, ఆ మొత్తము కట్టబడిన మీద అధికారి విచారణకు ఉత్తరువు చేయవచ్చునని స్ఫురించుచున్నది. డిపాజిట్టు విషయము ఇంతకన్నను స్పష్టముగానుండునేని రైతులకు సుఖముగ నుండుననుటకు సందియములేదు. నాలుగోవంతు రైతులుకాని నాలుగోవంతు శిస్తు చెల్లించు రైతులుకాని దరఖాస్తు చేయవచ్చునని ఆక్టువందు కలదు. పార్టీలుండు నీదినములలో ఏ గ్రామమునందును రైతులందరు ఏకీభవించి డిపాజిట్టు మొత్తము వసూలుచేసి కట్టుట దుర్లభము. అందువలన డిపాజిట్టు మొత్తము ముందుగా చెల్లించవలెననుటకన్న మరియొక విధానము సూచింపబడి యుండునేని యుక్తముగ నుండెడిది. అర్జీ 1-కి రు 10 ల స్టాంపు ఫీజు విధించి, అర్జీ న్యాయమైనదని ఏర్పడునేని దానికగు కర్పూ ప్రొపైటరు వల

నను, అర్జీ అక్రమమైనదని ఏర్పడునేని దానివలన కలుగు నష్టపు మొత్తమును ఏర్పరచి, ఆ మొత్తము ఆయకట్టు విస్తీర్ణముమీద పంచి, గవర్నమెంటు గ్రామమున సబులద్వారా వసూలుచేయునట్లు చట్టము నిర్ణయించబడునేని అది యుక్తముగా నుండెడిది. పదిరూపాయలు న్యాయముచేయువారు జవాబుదారీ రైతులేని యుండురు. పూర్వపు నిరుపయోగమైన విధానమును మార్చి పైన వివరించిన విధానమునైనను ఏర్పరచినందుకు శ్రీ క్యాంబెల్ గారికి జమీందారీ రైతులందరు వందనములు అర్పించు చున్నారు. దారి చూపింపబడినందున, ఇచ్చట చూపింపబడిన పద్ధతి మీదనో, లేక మఱియొక పద్ధతి మీదనో ఆక్టు సవరణ చేయబడుటకు జమీందారీ రైతులు ఆందోళన చేయవలసియున్నారు.

136 ఎ (1) లో ఆయకట్టు యొక్క నిర్వచనము ఈ విధముగ నున్నది. చెరువు క్రొంద సాగుచేసి కొనబడుటకు హక్కు గలిగియుండు భూములన్నియు ఆ చెరువు క్రొంది ఆయకట్టు అని చెప్పబడును. ఆయకట్టును గూర్చి మరియొక వ్యాసమున జర్చింపబడునని ముందు వాసియుంటిని దీనిని గూర్చి ఏర్పడియుండు సెక్షనులలోని భాష సందిగ్ధముగ నున్నదియే చెప్పవలసియున్నది.

మేజరు చెరువులెవ్వయో మైనరు చెరువు లెవ్వయో విధిగా నిర్ణయించబడుటకు ఆక్టువందు ఎవ్వరికిని అధికారమీయబడి యుండలేదు. ఏ చెరువు క్రొందనను 200 యకరములకు తగ్గిన విస్తీర్ణము కలిగియున్నను, అట్టి చెరువుకు కొన్ని కారణములచే మేజరు చెరువుగా నిర్ణయించుటకును, అప్రకారము జిల్లా గెజట్లో ప్రకటించుటకును కలెక్టరుకు అధికారము కలదు. ఇచ్చట "మె" అనుశబ్దము ప్రయోగింపబడి యున్నది. "మె" శబ్దము ప్రయోగింపబడుచోట్ల "చేయవచ్చును" అనుపదము స్ఫురించును. అందువలన మేజర్ మైనర్ అను శబ్దములు ఎచ్చట ఉపయోగింపబడి యున్నవో విచారించుము. 136 (సి) సెక్షనులో ఈ అధ్యాయము క్రొంది పిటిషనులలో మేజరు వర్కులకు సంబంధించినవి జిల్లా కలెక్టరు వల్లను, మైనరు వర్కులకు సంబంధించినవి, రివిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరు వల్లను విచారింపబడునని చెప్పబడియున్నవి. ఈ అధ్యాయము క్రొంది విచారింపబడు పిటిషనులు (1) చెరువుల మరమ్మతుకు సంబంధించినవియు (138 ఎ. బి. సి, సెక్షను చూడుము) (2) ఆయకట్టు నిర్ధా

రణ చేయుటకు ప్రారంభించుటకు రైతులుకాని పెట్టుకొనునట్టియు సెక్షను మొ) నై యున్నవి. ఆయకట్టు నిర్ధారణ విషయమునఁ జేయుటకు విచారణకు డిపాజిట్టు మొత్తము కట్టవలసిన అవసరము కన్పించును. దీని విషయమున పిటిషన్ సాధారణ స్టాంపులతోడనే గవర్నమెంటువారు తృప్తి చెందుదురు. కాని ఈ ద్వినీధములైన పిటిషనులకును విచారణ ఒకేవిధముగ జరుగునట్లు 136 వ సెక్షను విధించుచున్నది. కనుక మరు వ్యాసమున వివరింపబడు విచారణ విధానము ఆయకట్టు నిర్ణయ విచారణకుఁ గూడ వర్తించునని ఆయా సందర్భములందు గ్రహించవచ్చును. కనుక చెరువుల మరమ్మతు సందర్భమున మేజర్ చెరువుల విచారణ కలెక్టరు చేయునట్లే, ఆయకట్టు నిర్ధారణ విషయమునను, మేజరు చెరువుల విచారణ కలెక్టరు నందును, మైనరు చెరువుల ఆయకట్టు విచారణాధికారము రివిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరు నందును ఉంచబడియున్నది. దీనివలన పై ద్వినీధములైన విచారణలు జరుగునపుడు విచారణయందే యే చెరువు మేజరు చెరువైనదియు, ఏ చెరువు మైనరు చెరువైనదియు, దుజపు పరచుకొనుట అవసరమగుచున్నది. ఈ విచారణ గొడవ దుర్భరముగ దోచుచున్నను, ఇది గ్రూడ్డికంటికంటె మెల్లకన్ను మేలనునట్లున్నది. ఇంతటి ప్రయ ప్రయాసలకు లోనగు పద్ధతి బీదరైతులకు అవలంబనీయము కాదేమో యని తోచెడివి.

విశ్వనాథ వైద్యశాల

ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

మావల్ల నిర్మింపబడుగా ఆశేషవిధములైన రైతు వధులు ఆపటికే పూర్ణ చే రయారుచేయబడినవి దొరకును. మా వైద్యశాలలో అనుభవజ్ఞుడగు వైద్యుడు ఉచిత తిలచుచోచ్చుటకు సిద్ధముగ నుండును. ప్రాతినిధ్యము ప్రధాన వైద్యుల వలచోలభించును. వలసినవారికి మా కేటలాగు ఉచితము గ పంపబడును. ప్రతి ముఖ్యులములలోను ఎకెంట్లు కావలెను. కంటి వైద్యము మా కుటుంబములో సే వ్నాం చి వది.

విశ్వనాథ సుబ్బారామ వైద్యుడు,
ఆయుర్వేద శాస్త్రము,
(ప్రాచీనము)

సంపాదకుడు, ముద్రాపకుడు, ప్రకాశకుడు, నెల్లూరు వెంకటాచార్యులు. జమీన్ రైతు మద్యిణాలయం, గాంధీచౌక్, నెల్లూరు.